

Täysistunto

Keskiviikko 7.11.2018 klo 14.04—17.26

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 128/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 14/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

16.29 **Arto Pirttilahti kesk:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on todellakin nuorten metsästyskortin hinnan alentaminen 39 eurosta 20 euroon.

Metsästäjät tekevät tällä hetkellä erittäin arvokasta työtä. He muun muassa tekevät SRVA-toimintaa eli suurriistavahinkotoimintaa. He käyvät metsässä laskemassa riistaa, poistavat pienpetoja, ovat kyläyhteisöjensä aktiivijäseniä. Eli siellä on monentyypistä, moneen muuhun kuin pelkästään tähän eränkäyntiin liittyvää asiaa. Niin jänisjahti, sorsa- jahti kuin hirvi jahtikin ovat mukavia asioita, ja sen lisäksi tehdään hyvin paljon muuta toimintaa, ja se on kaikki vapaaehtoisuuspohjalla.

Tällä hetkellä metsästysseurat niin sanotusti vanhentuvat ja ukkoutuvat, ja sitten se huomataan vasta, kun lähdetään sitä hirveä vetämään sieltä metsästä pois, kun nähdään, onko siellä vetreitä nuoria miehiä sitten enää tuomaan sitä hirveä sieltä metsästä sinne lahtiva- jalle. Viimeistään tässä vaiheessa huomataan, että porukan pitäisi nuorentua. Eli kyllä meidän tehtävämme metsästysseuroissa on huolehtia siitä, että tuomme sitä erätaitojen ja luonnon monimuotoisuuden tietotaitoa näille nuoremmille metsästäjille ja myös nuorisolle.

Tästä on hyviä esimerkkejä omalla alueellamme. Meillä on rakennettu tällainen Pajusen eräkeskus, minne kouluryhmät voivat mennä katsomaan, mitä eränkäynti on. Lisäksi meidän alueen metsästäjät käyvät kouluissa kertomassa metsästysharrastuksesta. Tässä on myös Metsästäjäliitolla kampanja menossa, ”Nuoret seuraan”. Se on erittäin hyvä, ja se tukee tätä ajatusta, mikä tässä lainsäädäntöpohjassakin on, että me saamme innostusta nuorille ja sitä kautta saamme nuoria jäseniä näihin seuroihin.

Eli tämän maksun alentaminen on yksi kädenojennus hallituksen ja eduskunnan ja meidän, valtion, suunnasta nuorille, että ei olisi niin suurta taloudellista kynnystä lähteä metsästysharrastuksen pariin. Tokihan tässä on mukana se, että siihen tarvitaan metsästäjä- tutkinto ja metsästäjäkortti, mutta näkisin, että nuorilla ihmisillä on oppimiskyky hyvinkin hyvässä kunnossa eli sen suorittaminen ei ole kovin hankalaa. Eli tuen kyllä täysin tätä hanketta, että osoitamme, että tarvitsemme nuoria, aktiivisia metsästäjiä seuroihin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2018 vp

16.32 **Kari Kulmala sin:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan alle 18-vuotiaiden riistanhoitomaksua alennettavaksi nykyisestä 39 eurosta 20 euroon. Tämä on kaikin puolin erinomainen esitys, joka madaltaa nuorten kynnystä tulla hyvän harrastuksen pariin.

Edellinen edustaja tuossa jo juuri lähes tyhjäksi pankin, joten en kertaa näitä samoja asioita.

Kuitenkin riistanhoitomaksu on vain yksi monesta kustannuksesta lisäävästä seikasta, jonka jokainen metsästäjä joutuu maksamaan harrastuksestaan. Tällä säästetyllä 19 eurolla nuori metsästäjä saa hieman ruokaa metsästyskoiralleen tai rasiallisen patruunoita. Tämä riistanhoitomaksun alennus on kuitenkin muulla tavoin merkittävä nuorelle metsästäjälle.

Yhtä asiaa olen aika paljon miettinyt eli riistanhoitomaksuun kuuluvaa metsästäjävakuutusta. Suomen riistakeskus on sisällyttänyt suurriistavirka-aputehtävissä tapahtuneiden vahinkojen korvaukset metsästäjävakuutukseen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että metsästäjät antavat poliisille virka-apua suurriistatehtävissä ja jos tehtävän suorittamisen yhteydessä esimerkiksi metsästyskoira aiheuttaa vahingon ulkopuoliselle, niin vahinko korvataan metsästäjävakuutuksesta. Kun siis metsästäjä antaa virka-apua viranomaiselle ja sattuu vahinko, hän maksaa aiheutuneet vahingot riistanhoitomaksulla kustannetulla vakuutuksella. Tällaisella päätöksellä Suomen riistakeskus vyöryttää vastuun metsästäjille ja luo jatkossa korotuspaineita riistanhoitomaksuun myös alle 18-vuotiaille. Minun mielestäni on kohtuutonta, että kun metsästäjä antaa suurriistavirka-apua viranomaisille ja sattuu vahinko, hän maksaa aiheutuneet vahingot riistanhoitomaksulla kustannetulla vakuutuksella. Kysehän ei ole metsästyksestä vaan virka-avusta viranomaiselle.

Miten olisi esimerkiksi silloin, kun tällainen SRVA-toiminta on järjestetty täysin ulkopuolisen yhdistyksen toimesta, siis yhdistyksessä, jossa ei ole yhtään metsästäjää? Kun tällaisessa toiminnassa sattuisi kotieläinvahinko, vahingon maksaisivat kuitenkin kaikki metsästäjät. Tämä ei voi olla oikein. Kannattaa vielä miettiä tätä seikkaa ja tehdä tarvittavat muutokset.

16.35 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Olen erittäin tyytyväinen ja kiitollinen tästä esityksestä, että nuoret saavat tämän metsästäjäkortin jatkossa edullisemmin kuin vanhemmat. Tällä kannustetaan todellakin nuoria olemaan mukana toiminnassa.

Tällä hetkellä metsästyskortin maksavat käytännössä kaikki metsästyksen osallistuvat henkilöt. Tietenkin olennaisena syynä sille on se, että se sisältää myöskin vakuutuksen siinä matkassa. Juuri kukaan ei uskalla lähteä tuonne metsälle ilman voimassa olevaa vakuutusta. [Kari Kulmala: Kuuluu riistanhoitomaksuun!] — Riistanhoitomaksuun, miksi sitä nyt kutsutaankin virallisesti, mutta metsästyslupamaksusta puhutaan hyvin usein käytännön siviilikielessä.

Sitten samanaikaisesti tuon esille myöskin kalastonhoitomaksun. Riistanhoitomaksun maksavat lähes kaikki, mutta kalastonhoitomaksun maksaa kuulemma ehkä vain puolet kalastukseen osallistuvista henkilöistä. Mikä sitten onkaan totuus siinä tilanteessa, sitä ei kukaan voi käytännössä tarkasti sanoa. Sen takia tuon esille tämän kalastonhoitomaksuasian, että meillä kuitenkin sen maksun maksamista pitäisi saada todella paljon lisättyä kentällä.

Viime vaalikauden lopussa hyväksyttiin uusi kalastuslaki. Nyt sitten sen lain ongelmaksi tuli se, että yli 65-vuotiaiden ei tarvitse maksaa sitä kalastonhoitomaksua, minkä jälkeen varojen kertymismäärä putosi todella pahasti. Nyt niillä rahoilla pitäisi maksaa osakaskunnille se, miten näitä vesialueita hoidetaan, valvotaan, miten järjestetään neuvonta, eikä näi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2018 vp

tä pystytä enää entisessä muodossa järjestämään. Siksi meidän pitäisi todella paljon miettiä, miten me saisimme kannustettua ihmisiä maksamaan myös kalastonhoitomaksun entistä paremmassa muodossa.

16.37 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Kuten tiedämme, metsästyksellä on tärkeä asema suomalaisessa kulttuurissa ja virkistystoiminnassa. Sen sijaan harvemmin nousee esille metsästyksen ja metsästäjän rooli riistanhoidossa, kantojen säätelyssä tai vaikka SRVA-toiminnassa, kuten edustaja Kulmala täällä äsken ansiokkaasti nosti esille.

Kannan säätelyä varten metsästäjien joukon on tulevaisuudessakin oltava riittävän suuri, oli kyse sitten pienpedoista tai hirvieläimistä. Siksikin on erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni nuori pääsisi kokeilemaan tätä mainiota harrastusta ilman, että siitä syntyy kohtuuttomia kustannuksia tai kustannukset nousevat erittäin korkeiksi. Tämänkin takia olen erittäin tyytyväinen tästä esityksestä, jolla riistanhoitomaksu puolitetaan alaikäisiltä.

Metsästäjäliittokin on korostanut nuorten saamista mukaan metsästysharrastuksen pariin jatkuvuuden kannalta ja on omalta osaltaan mukana kannustamassa tähän projektissa, jonka edustaja Pirttilahti jo äsken mainitsi, Nuoret seuraan -kampanjassa, jonka tarkoituksena on saattaa yhteen metsästysmahdollisuuksia etsivät nuoret ja nuoria jäseniä etsivät metsästysseurat. Tämä on erittäin tärkeää toimintaa, koska tästä riistanhoitomaksun puolittamisesta huolimatta meillä tulee olemaan tulevaisuudessa todella suuri haaste saada nuoria tarpeeksi metsästysharrastuksen pariin täyttämään sitä aukkoa, jonka sieltä poistuvat jättävät.

Nykyinen uusien metsästäjien määrä näyttää siltä, että se ei kuitenkaan riittäisi turvaamaan ja korvaamaan suurten ikäluokkien poistumaa lähivuosina. Meidän onkin tehtävä tämä päätös ja käytettävä kaikki muutkin mahdollisuudet nuorten kannustamiseksi mukaan metsästystoimintaan ja madallettava kynnystä mahdollisimman paljon.

16.39 Ulla Parviainen kesk: Arvoisa puhemies! Riensin tuolta ihan henkiihieverissä, kun oli näin tärkeä asia käsittelyssä.

Eli kannustetaan nuoria perinteisiin harrastuksiin, ja juuri metsästysharrastus on yksi niistä. Minä halusin tuoda tässä lyhyesti esille sen, että kouluissa voitaisiin tehdä työtä metsästyskulttuurin eteenpäinviemiseksi, esimerkkeinä eräkurssit valinnaiskursseina. Niitä ainakin pohjoisen kouluissa järjestetään, ja ne ovat hyvin suosittuja. Eräkurssin aikana saadaan esimerkiksi se tieto, mitä metsästyskorttia varten tarvitaan, eli varsinainen tutkinto suoritetaan sitten koulun ulkopuolella, mutta sitä pyytäisin miettimään, voitaisiinko tämä jollain tavalla suorittaa jopa koulun toimintana ja miten silloin maksut suoritetaan.

Toiseksi, maakuntapäivillä Pohjois-Pohjanmaalla palkittiin eräkerho. Kerhotoiminta on yksi sellainen, missä nuoria saadaan innostumaan, erityisesti niitä nuoria, joilla ei ole kotona sitä metsästäjän mallia. Eli yritettäisiin ympäri Suomen viedä eteenpäin tällaisia kerhotoimintaa, missä metsästys- ja eräkulttuuri ja myöskin kalastus olisi mukana.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 128/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.